

คำสั่งลงนโยบาย

ของ

คณะรัฐมนตรี

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อรัฐสภา

วันพุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕

สมบัติน้องสมุทรรัฐสภา

ประกาศ

ตั้งนายกรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแล้ว คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการอยู่ต้องพ้นจากตำแหน่ง และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า ได้ดำเนินการตามวิถีทางในระบอบประชาธิปไตยแล้ว

จึงทรงพระราชดำริว่า นายชวน หลีกภัย เป็นผู้ที่สมควรไว้วางพระราชหฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๓๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

มารุต บุญนาค

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศ

แต่งตั้งรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ แล้วนั้น

บัดนี้ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่เหมาะสมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๕๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายอำนาจ วีรพรพรรณ

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายบุญชู โรจนเสถียร

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายศุภชัย พานิชภักดิ์

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายสาวิตรี โพธิวิหค

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

พันเอก ชินวุธ สุนทรสีมะ

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

พลเอก วิจิตร สุขมาก

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลตรี สมบัติ รอดโพธิ์ทอง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

นายบุญชู ตีรทอง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสวัสดิ์ สืบสายพรหม

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายถวิล จันท์ประสงค์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พันเอก วินัย สมพงษ์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายจรัส พัวช่วย

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายไสว พัฒโน

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายทวี ไกรคุปต์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
นายอุทัย พิมพ์ใจชน

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายไชยยศ สະสมทรัพย์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
นายไพฑูรย์ แก้วทอง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายเด่น โต๊ะมีนา

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายสุทัศน์ เงินหมื่น

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายเชาวน์วัศ สุดลาภา

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายสุวิทย์ คุณกิตติ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นายพิศาล มุลศาสตราสาร

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นายปรีชา มุสิกุล

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายปราโมทย์ สุขุม

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายสังข์ทอง ศรีวัชร

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายอดิศร เพียงเกษ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายบุญพันธ์ แซ่วัดมะ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นายรักเกียรติ สุขธนะ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นายเอนก ทัฬหสุวรรณ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นายอุดมศิลป์ ศรีแสงนาม

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

นายพรเทพ เตชะไพบูลย์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

นายสุเทพ อัดถากร

เป็น รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

คำแถลงนโยบาย

ของ

คณะรัฐมนตรี

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อรัฐสภา

วันพุธที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๕

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้กระผมเป็น นายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๓๕ และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศ พระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๕ นั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน เรียบร้อยแล้ว จึงขอแถลงต่อรัฐสภา ดังต่อไปนี้

๑. นโยบายการเมืองและการบริหารราชการ

รัฐบาลนี้ มุ่งเกิดทุนและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และจะพัฒนาสถาบันการเมือง
ทั้งหลายให้มีความมั่นคง เข้มแข็ง พร้อมทั้งจะปฏิบัติภารกิจ
อย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาประโยชน์สุขของ
ประชาชน ทั้งจะสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมือง
ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับชาติ โดยจะดำเนินการดังนี้

๑.๑ สนับสนุนการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐ-
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้น

๑.๒ สนับสนุนกิจการของรัฐสภา ให้เอื้ออำนวยต่อการที่
สมาชิกรัฐสภาจะทำหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ปรับปรุงกฎหมายพรรคการเมือง ให้สามารถรับ
การสนับสนุนจากรัฐและเอกชนได้ รวมทั้งให้พรรคการเมือง
มีบทบาทในการพัฒนาการเมืองยิ่งขึ้น

๑.๔ ปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้ง และกฎหมายอื่นๆ ที่
เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และการเลือกตั้งทุกระดับเป็นไปโดยบริสุทธิ์ ยุติธรรม และ
สนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสอดส่องดูแลการ
เลือกตั้งดังกล่าว

๑.๕ ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้
รัฐสภา มีบทบาทมากขึ้นในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน

๑.๖ ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาทุกระดับ และสื่อสารมวลชนของรัฐและเอกชนมีบทบาทในการปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจ และความศรัทธาในวิธีการและเนื้อหาสาระของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ไม่ว่าในด้านทฤษฎีหรือการปฏิบัติ

๑.๗ ส่งเสริมให้สื่อสารมวลชนของรัฐและเอกชน มีสิทธิเสรีภาพในการรับรู้กิจการของรัฐและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐภายในกรอบของกฎหมาย มีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และเสรีภาพในการเผยแพร่ข่าวสารอย่างเที่ยงตรง เป็นธรรม และรวดเร็ว

๑.๘ ปรับปรุงและเร่งรัดการอำนวยความสะดวกธรรมแก่ประชาชน โดยจะเน้นการปรับปรุงกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีและการบังคับคดี ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นธรรม ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาข้าราชการตุลาการให้มีความชำนาญในอรรถคดีตามสภาพของปัญหาในทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเตรียมการจัดตั้งศาลเฉพาะด้านที่จะส่งเสริมสถาบันตุลาการให้มีเกียรติ ศักดิ์ศรี สามารถดำรงอำนาจอิสระของผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

๑.๙ พัฒนาบุคลากรและกระบวนการวินิจฉัยเรื่องราวร้องทุกข์ ตลอดจนเตรียมปัจจัยที่เกี่ยวข้องให้พร้อม เพื่อนำไปสู่การจัดตั้งศาลปกครองให้ทันภายใน ๔ ปี

๑.๑๐ กระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น โดยจัดให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับ ตลอดจนเพิ่มบทบาทและอำนาจในการตัดสินใจขององค์กรปกครองท้องถิ่น ให้อำนาจในการกำหนดนโยบายการพัฒนา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการวางผังเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบบประชาธิปไตย และจะส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความคล่องตัว และร่วมแก้ปัญหาของประชาชนในตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑๑ ปรับปรุงหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยแก้ไขกฎ ระเบียบต่างๆ ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชน ลดหรือขจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และปรับปรุงประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ ของรัฐในการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน

๑.๑๒ บังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

๕

ของบ้านเมือง โดยเร่งรัดและกดดันให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ควบคู่ไปกับการปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึกและตระหนักในการเคารพกฎหมาย ในกรณีที่กฎหมายได้ล้ำสมัยหรือไม่เป็นธรรม จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือยกเลิกต่อไป

๑.๑๓ เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ให้สามารถอำนวยความสะดวกภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ด้วยการพัฒนาคุณภาพของเจ้าหน้าที่ จัดหาเครื่องมือ ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการปฏิบัติภารกิจ

๑.๑๔ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการและหน่วยงานของรัฐ ด้วยการพัฒนาองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปรับปรุงระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานของรัฐ ตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ การควบคุมภายในดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ในขณะเดียวกัน จะสร้างขวัญ กำลังใจ แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยการยึดหลักคุณธรรมในการพิจารณาความดีความชอบ ตลอดจนการปรับปรุงค่าตอบแทน และสวัสดิการให้สอดคล้องกับการ

เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ

๑.๑๕ จะดำเนินการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยคำนึงถึงความพร้อมและความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๒. นโยบายด้านความมั่นคง

รัฐบาลตระหนักถึงสถานการณ์ด้านความมั่นคงของโลกและความมั่นคงภายใน ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับได้มีการเสริมสร้างสันติภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคนี้ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายด้านความมั่นคงในทิศทางใหม่ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงโครงสร้างกองทัพให้มีขนาดกะทัดรัด แต่มีกำลังพลที่เข้มแข็ง และอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อเป็นหลักประกันในการรักษาเอกราช อธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ

๒.๒ ปรับปรุงระบบกำลังสำรอง และการเรียกเกณฑ์ทหารให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ใหม่ ขณะเดียวกัน จะส่งเสริมให้มีการร่วมมือในด้านการทหารกับมิตรประเทศให้มากขึ้น

๒.๓ ปรับปรุงหลักสูตรของสถาบันการศึกษาทางทหาร

ทั้งระบบ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ

๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของกองทัพให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการปกป้องผลประโยชน์ ทางเศรษฐกิจทั้งทางบกและทางทะเล

๒.๕ บำรุงขวัญและกำลังใจของทหารชั้นผู้น้อย ด้วยการปรับปรุงสวัสดิการ และจัดให้มีการฝึกอาชีพให้มากขึ้น เพื่อรองรับการประกอบอาชีพเมื่อออกจากประจำการ

๓. นโยบายต่างประเทศ

รัฐบาลจะยึดมั่นในพันธกรณีที่ มีอยู่ กับต่างประเทศ ตามสนธิสัญญาและความตกลงต่างๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วย สิทธิมนุษยชน และจะดำเนินนโยบายเพื่อให้บรรลุประโยชน์ แห่งชาติ ทั้งในด้านความมั่นคง การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก และภูมิภาค ซึ่งให้ความสำคัญต่อความร่วมมือกับนานาชาติ ทั้งนี้เพื่อ เสริมสร้างสถานภาพของประเทศไทยให้มีบทบาทมากขึ้น และ มีโอกาสเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การเงิน และการคมนาคม

ในภูมิภาคนี้ โดยจะดำเนินนโยบายดังนี้

๓.๑ ส่งเสริมมิตรภาพ สมานฉันท์ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๓.๒ เพิ่มพูน และพัฒนาความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยการดำเนินการให้เขตการค้าเสรีอาเซียนประสบผลสำเร็จ

๓.๓ ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ และประเทศในภูมิภาคต่างๆ ภายใต้ระบบการค้าเสรี การแข่งขันอย่างเป็นธรรม ตลอดจนร่วมมีบทบาทในการลดความขัดแย้งระหว่างประเทศ อันเนื่องมาจากปัญหาทางการค้า การลงทุน การถ่ายเทเทคโนโลยี และการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา โดยคำนึงถึงความพร้อมภายในประเทศเป็นหลัก

๓.๔ ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี โดยเพิ่มบทบาทของไทยในการช่วยเหลือ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศกำลังพัฒนา

โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน อันจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนของประเทศเหล่านั้น

๓.๕ เสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และสมดุล

๓.๖ อำนวยความสะดวก กลุ่มครอง ตลอดจนส่งเสริม สิทธิและผลประโยชน์ของคนไทย แรงงานไทย และธุรกิจ ภาคเอกชนไทยในต่างประเทศ

๔. นโยบายเศรษฐกิจ

โดยที่ประชาชนบางส่วนของประเทศยังมีฐานะยากจน มี สภาพความเป็นอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ความเจริญ ทางเศรษฐกิจยังมีได้กระจายไปทั่วถึง รัฐบาลนี้จึงมุ่งเน้น การยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกสาขา อาชีพให้สูงขึ้น พร้อมกับการกระจายความเจริญออกสู่ภูมิภาค และชนบท ในขณะเดียวกัน รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ แบบเสรี โดยใช้กลไกตลาดเป็นหลัก และจัดการผูกขาด ตัดตอน การแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม เพื่อที่จะรักษาอัตรา

การขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพ เสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติ และมุ่งพัฒนาองค์ประกอบทางเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าครบทุกด้าน โดยกำหนดนโยบายเพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายไว้ดังนี้

๔.๑ ด้านการเงินการคลัง

รัฐบาลจะมุ่งรักษาวินัย และเสถียรภาพทางการเงิน การคลังของประเทศ ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการเงิน การคลังให้มีความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะดำเนินนโยบายดังนี้

๔.๑.๑ ดำเนินนโยบายการเงินการคลังอย่างรัดกุม เพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับต่ำ โดยระมัดระวังการใช้จ่ายเงินของภาครัฐบาลและเอกชนให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับฐานะการเงินและความจำเป็นทางเศรษฐกิจของประเทศ

๔.๑.๒ ปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีทุกประเภท ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งปรับโครงสร้างและอัตรากาษีอากรให้ทันสมัย และมีผลเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางด้านการผลิต การค้า การส่งออก ตลอดจนการลงทุนภายในประเทศ

รวมทั้งให้เกิดผลทางด้านลดภาระภาษีแก่ผู้มีรายได้น้อย และรายได้ปานกลาง

๔.๑.๓ กำหนดมาตรการทางการเงินการคลัง เพื่อส่งเสริมการกระจายฐานการผลิต การจ้างงาน และการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการผลิตในภูมิภาค

๔.๑.๔ จัดสรรรายจ่ายเพื่อการลงทุน ขยายบริการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการขั้นพื้นฐาน การบำรุงรักษา สภาพแวดล้อม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรทั้งในเมืองและชนบท และการเพิ่มปริมาณ และคุณภาพของปัจจัยการผลิต ที่รัฐจัดให้แก่เกษตรกรใน สัดส่วนสูงขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๖ เป็นต้นไป

๔.๑.๕ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนภูมิภาคและ ท้องถิ่น และกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่นอย่างจริงจัง รวมทั้งสนับสนุนให้รายได้ที่จัดเก็บใน ท้องถิ่นใด ตกเป็นของท้องถิ่นนั้น ในอัตราที่เหมาะสม

๔.๑.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของ รัฐวิสาหกิจให้มีฐานะการเงินที่มั่นคงและส่งเสริมให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการประกอบกิจการบริการสาธารณะ มากขึ้นเพื่อลดภาระทางการเงินของรัฐ

๔.๑.๗ ส่งเสริมการระดมเงินออมภาคเอกชน
ภายในประเทศอย่างจริงจัง ด้วยการเสริมสร้างตลาดการเงิน
และสถาบันการเงินภายในประเทศให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ
รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร เพื่อส่งเสริมการออม
ที่มีความจำเป็นในการดำรงชีพของประชาชน เช่นการออม
เพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อการศึกษาบุตร เพื่อเลี้ยงชีพหลังเกษียณ
อายุทำงาน ตลอดจนการออมระยะยาวประเภทอื่นๆ

๔.๑.๘ กำกับดูแลสถาบันการเงินทั้งในตลาดเงิน
และตลาดทุน ให้มีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพในการ
ดำเนินงานสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อให้สถาบันการเงิน
ทำหน้าที่กระจายทรัพยากรสู่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ ตลอดจน
ตอบสนองความต้องการทางการเงินของประชาชนและธุรกิจ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๙ พัฒนาระบบการเงินเสรี ด้วยการผ่อนคลายน
การควบคุมที่ไม่จำเป็น และยกเลิกข้อจำกัดต่างๆ เพื่อเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพและความคล่องตัวโดยคำนึงถึงวินัยและคุณภาพ
ของระบบการเงินควบคู่กันไป

๔.๑.๑๐ จัดตั้งและสนับสนุนบทบาทสถาบันการเงิน
เฉพาะด้าน เพื่อสนับสนุนการส่งออกโดยจัดตั้งธนาคารเพื่อ

การส่งออกและนำเข้า พร้อมกับสนับสนุนการกระจายความเจริญ และการลงทุนสู่ภูมิภาค โดยสนับสนุนสถาบันการเงินเฉพาะ ด้านที่มีอยู่แล้วให้จัดสรรสินเชื่อแก่ภาคการผลิตในภูมิภาคให้ มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่อุตสาหกรรมขนาดย่อมและ อุตสาหกรรมในครัวเรือน

๔.๑.๑๑ รักษาเสถียรภาพและความเชื่อมั่นในค่า เงินบาท โดยยึดระบบการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ผูกพัน อยู่กับกลุ่มเงินตราสกุลต่างๆ อย่างเหมาะสมต่อไป

๔.๑.๑๒ พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการเงิน ในภูมิภาค เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุน และสร้างความ เชื่อมโยงของระบบการเงินไทยกับระบบการเงินของประเทศ ต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้

๔.๒ ด้านการเกษตร

รัฐบาลตระหนักว่า การแก้ไขความยากจนของ เกษตรกรเป็นงานที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน และเป็นงานที่ ต้องดำเนินการหลายด้านด้วยกัน จึงได้กำหนดนโยบาย ที่จะยกระดับรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้นดังนี้

๔.๒.๑ จัดตั้งสภาการเกษตรแห่งชาติโดยเปิดโอกาส ให้ตัวแทนเกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐบาลและธุรกิจ

ภาคเอกชนในการประสานนโยบายการผลิต การแปรรูป ผลผลิต และการตลาดอย่างเป็นระบบครบวงจร รวมทั้งจะใช้ กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการรักษาเสถียรภาพ ของราคาผลิตผลการเกษตร

๔.๒.๒ ปรับปรุงระบบการผลิตทางการเกษตรให้ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ โดยกระจายการผลิตทาง การเกษตรให้หลากหลายชนิดมากขึ้น โดยเฉพาะสินค้า เกษตรชนิดใหม่ๆ ที่จะเชื่อมโยงเข้ากับอุตสาหกรรมเกษตร ตลอดจนส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง รวมทั้งการทำประมงร่วมกับต่างประเทศ

๔.๒.๓ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำ ในไร่นา ตลอดจนการกระจายการก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในลุ่มน้ำต่างๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาการ ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรกรรม ใน ระยะยาว จะนำทรัพยากรน้ำจากแหล่งน้ำนานาชาติ เข้ามาใช้ ประโยชน์ตามสิทธิที่ประเทศไทยพึงมี รวมทั้งปรับปรุงการ บริหารการใช้น้ำชลประทานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔.๒.๔ เร่งรัดการปฏิรูปที่ดินและการออกเอกสาร

สิทธิ เพื่อกระจายสิทธิการถือครองที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้ยากไร้ และเกษตรกรที่ครอบครองทำกินอยู่ในที่ดินของรัฐประเภทต่างๆ โดยจะปรับปรุงกลไกการบริหารและการจัดการของรัฐ ตลอดจนจัดสรรงบประมาณให้สามารถครอบคลุมพื้นที่ได้โดยเฉลี่ย ปีละประมาณ ๔ ล้านไร่

๔.๒.๕ สนับสนุนงานวิจัย และพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และระบบการเกษตรกรรมให้ทันสมัยและก้าวหน้า อยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถแข่งขันได้ใน ตลาดโลก ตลอดจนจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคา เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย และเคมีเกษตร ทั้งนี้รวมถึงการส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วม ในการจัดหา การพัฒนาเทคโนโลยี และการกระจายพันธุ์ที่มี คุณภาพให้แก่เกษตรกรด้วย

๔.๒.๖ สนับสนุนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรที่ เชื่อมโยงระบบสหกรณ์ และองค์กรของเกษตรกรทุกรูปแบบให้ เข้มแข็งขึ้น เพื่อเพิ่มพูนอำนาจต่อรองของเกษตรกรกับกลุ่ม ธุรกิจการค้า รวมทั้งปรับปรุงคุณภาพของเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการประกอบอาชีพ โดยเน้นการฝึกอบรมและการฝึก อาชีพให้แก่เกษตรกร ยุวเกษตรกร และแม่บ้านเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๗ สนับสนุนให้เกษตรกรประกอบกิจกรรมเสริม นอกภาคเกษตรให้มากขึ้น โดยเผยแพร่ความรู้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๔.๒.๘ ให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขภาวะหนี้สินของเกษตรกรด้วยการจัดให้มีสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรรายย่อย นอกจากนี้จะปรับปรุงกลไกของรัฐในการอำนวยความสะดวกเชื่อการเกษตร ให้เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายแก้ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรอย่างจริงจังด้วย

๔.๒.๙ เพิ่มมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกและการตัดไม้ทำลายป่า อนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรม โดยเร่งรัดการปลูกป่าในพื้นที่อนุรักษ์ที่ถูกบุกรุกทำลายรวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเอง

๔.๒.๑๐ ปรับปรุงระบบข้อมูลและข่าวสารการเกษตรให้ทันสมัย ถูกต้อง และรวดเร็ว ทั้งในระดับภูมิภาคของประเทศ และระดับนานาชาติ

๔.๓ ด้านอุตสาหกรรม

โดยที่การพัฒนาอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญต่อ

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง มีการกระจายไปสู่ภูมิภาคมากยิ่งขึ้น มีพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่ดี และเพียงพอมารองรับ รวมทั้งป้องกันมิให้เกิดปัญหามลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยรัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

๔.๓.๑ ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตด้วยการส่งเสริมการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การตลาด และการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเร่งพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีคุณภาพสูง และเพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งปรับปรุงกฎ ระเบียบ และขั้นตอนการขออนุมัติ และการต่ออายุการประกอบกิจการอุตสาหกรรมให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุน ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้บริการและแนะนำการลงทุน

๔.๓.๒ เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะช่วยสร้างงานในท้องถิ่น ใช้วัตถุดิบในประเทศมาก ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูง มีความได้เปรียบในเชิงการผลิต และเป็นพื้นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องอันได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูป การเกษตร อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมงานโลหะ

และอุตสาหกรรมเหล็ก ตลอดจนส่งเสริมระบบการรับช่วงการผลิต ให้กระจายไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น

๔.๓.๓ ดำเนินการส่งเสริมให้มีการกระจายการตั้ง โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบและใช้แรงงานมากออกไปสู่ ภูมิภาคและชนบท โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาบริการพื้นฐาน ที่ได้มาตรฐาน สนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนให้เพียงพอ รวมทั้งจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค สนับสนุนให้ สถาบันการเงินเพิ่มวงเงินสินเชื่อให้แก่อุตสาหกรรมในต่างจังหวัด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน ตลอดจนการประกอบการด้านวิศวกรรม ทั้งที่เป็นการสร้าง หรือซ่อมเครื่องยนต์กลไกขนาดเล็ก

๔.๓.๔ ปรับปรุงระบบงานด้านการควบคุม และ ติดตามการกำจัดมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยการตรวจสอบโรงงานอย่างสม่ำเสมอ

๔.๓.๕ ส่งเสริมและกำหนดมาตรการจูงใจ ให้ โรงงานอุตสาหกรรมเข้าอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม เพื่อให้ สามารถควบคุมดูแลด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓.๖ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าร่วมมีบทบาท และช่วยแบ่งเบาภาระการดำเนินงานของรัฐบางประการ เช่น

การกำหนดและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานสินค้า
การตรวจสอบโรงงาน

๔.๔ ด้านการพาณิชย์ระหว่างประเทศ

เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันทางด้านการค้า
และการลงทุนระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้
สภาวะการณ์ที่มีการกีดกันทางการค้าอย่างรุนแรง รัฐบาลจะ
ดำเนินการดังนี้

๔.๔.๑ ส่งเสริมและขจัดอุปสรรคทางด้านการผลิต
สินค้าเพื่อการส่งออกทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ
ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๔.๔.๒ สนับสนุนการค้าเสรีภายใต้พันธกรณี
ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ ปกป้องสิทธิและ
ผลประโยชน์ของชาติ โดยคำนึงถึงความพร้อมและขีดความ
สามารถของประเทศ โดยเฉพาะจะให้ความสำคัญกับการเจรจา
ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากร และการ
เปิดเขตการค้าเสรีอาเซียน

๔.๔.๓ เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ
การค้าแบบพหุภาคี กับกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ
เช่น กลุ่มประเทศอาเซียน กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป กลุ่ม

ประเทศเอเชียแปซิฟิก กลุ่มประเทศเขตเศรษฐกิจเสรีอเมริกาเหนือ เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๔.๔.๔ สนับสนุนความร่วมมือในการเปิดจุดผ่านแดนเพื่อขยายการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔.๔.๕ เจรจาแก้ไขข้อตกลง สนธิสัญญา ตลอดจนพันธกรณีในเรื่องน่านน้ำระหว่างประเทศและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

๔.๔.๖ เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

๔.๔.๗ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการวางแผนและกำหนดยุทธวิธีทางการค้ากับต่างประเทศ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าและการลงทุน

๔.๕ ด้านการพาณิชย์ภายในประเทศ

รัฐบาลจะมุ่งเน้นบทบาทในการกำกับดูแล ให้การค้าภายในประเทศดำเนินการไปตามกลไกการตลาดอย่างเป็นธรรม โดยจะดำเนินการดังนี้

๔.๕.๑ รักษาระดับราคาสินค้าเกษตรให้มีเสถียรภาพ

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

๒๑

และสอดคล้องกับภาวะตลาดทั้งภายใน และภายนอกประเทศ
อย่างเป็นธรรม ทั้งจะมุ่งจัดการเอาโรคเอาเปรียบเกษตรกร
ในเรื่องราคา ปริมาณ และคุณภาพ

๔.๕.๒ ค้ำครองผู้บริโภคจากผลกระทบที่เกิดขึ้น
โดยการผูกขาดตัดตอน และการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

๔.๕.๓ ปรับปรุงระบบข่าวสารข้อมูลการค้าทั้งใน
ด้านการผลิตและการตลาดให้รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อ
อำนวยความสะดวกแก่ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค

๔.๕.๔ ส่งเสริมระบบการประกันภัย เพื่อเสริมสร้าง
เศรษฐกิจภายในประเทศให้มีความมั่นคงและเติบโตยิ่งขึ้น พร้อมทั้ง
กำกับดูแลให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เอาประกันและผู้รับประโยชน์

๔.๖ ด้านการคมนาคม

เพื่อพัฒนาและขยายระบบการคมนาคม การสื่อสาร
และการขนส่งให้ทั่วถึง ทันสมัย และรองรับการขยายตัวทาง
เศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาคนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

๔.๖.๑ สร้างเส้นทางคมนาคมทางบก ให้กระจาย
และเชื่อมโยงไปสู่ภาคต่างๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะจะขยาย
ถนนให้มีช่องทางเดินรถแยกการจราจรเป็น ๔ ช่องทางตลอด

เส้นทางสายประธาน สำหรับทางรถไฟจะเร่งรัดปรับเป็นรางคู่
ในเส้นทางที่มีความพร้อม

๔.๖.๒ แก้ไขปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่ และ
เมืองที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคม โดยใช้มาตรการด้านผังเมือง
การเพิ่มผิวการจราจร การจัดระบบการขนส่งมวลชน และการ
กวดขันด้านวินัยของผู้ใช้รถใช้ถนน ตลอดจนเตรียมการป้องกัน
ปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นในเมืองอื่นๆ ในอนาคต

๔.๖.๓ วางโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการขนส่ง
และการสื่อสารให้สามารถรองรับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
และสังคมในอนาคต โดยส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการ
ลงทุน และให้บริการด้านการขนส่งและกิจการสื่อสาร

๔.๖.๔ พัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำ และการขนส่ง
ชายฝั่งทะเล โดยจัดสร้างท่าเรือขึ้นในจุดที่จะเชื่อมโยงกับ
การขนส่งทางบก เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้าในประเทศ
และประหยัดการใช้พลังงาน

๔.๖.๕ ดำเนินการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น
ศูนย์กลางการบินและการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคนี้ รวมทั้ง
ขยายการขนส่งทางอากาศภายในประเทศให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

๔.๖.๖ พัฒนาข่ายการติดต่อสื่อสารโทรคมนาคมให้

ทั่วถึงและทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้สามารถรองรับการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคนี้

๔.๗ ด้านพลังงาน

เพื่อเร่งรัดพัฒนาแหล่งพลังงาน ให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเองโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

๔.๗.๑ จัดหาพลังงานไฟฟ้าและพลังงานอื่นๆ ให้มีปริมาณเพียงพอ ทันต่อความต้องการ ในระดับราคาที่เหมาะสม ด้วยการเร่งสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานภายในประเทศ ตลอดจนร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาแหล่งพลังงาน และการจัดหาพลังงาน

๔.๗.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแข่งขันด้านการค้าและการกลั่นน้ำมันอย่างเสรีรวมทั้งขจัดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมภายในประเทศ

๔.๗.๓ เร่งกำหนดมาตรการและดำเนินโครงการ เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

๔.๗.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานและร่วมทุนกับรัฐด้านพลังงานมากขึ้น

๔.๗.๕ กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา
มลพิษ อันเนื่องมาจากการพัฒนาและการผลิตพลังงาน

๔.๗.๖ เร่งรัดและวางมาตรการเพื่อลดปัญหามลพิษ
ที่เกิดจากการใช้พลังงานในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการใช้
ยานพาหนะในเมือง เช่น การกำหนดมาตรฐานไอเสีย
ยานพาหนะใหม่ การกำหนดมาตรการบำรุงรักษาเครื่องยนต์
และการปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน

๔.๘ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด้วยเหตุที่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทาง
เศรษฐกิจและสังคมในระยะที่ผ่านมา มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
และทรัพยากรธรรมชาติ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายดังนี้

๔.๘.๑ กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม
โดยคำนึงถึงสมรรถนะของดินและศักยภาพของพื้นที่ เช่น เขต
พื้นที่เกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ชุมชน และ
พื้นที่ป่าอนุรักษ์

๔.๘.๒ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ทั้งป่าบก และป่า
ชายเลน โดยสนับสนุนองค์กรท้องถิ่นและประชาชน ให้มีส่วน
ร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้และปลูกสร้างป่าชุมชน

๔.๘.๓ เร่งรัดการอนุรักษ์ ควบคุม ดูแลแหล่งน้ำ
มิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยกวดขันให้มีการควบคุมคุณภาพน้ำ
และเพิ่มขีดความสามารถในการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายลงสู่
แหล่งน้ำ และแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการ
ร่วมทุนของรัฐและเอกชนในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม

๔.๘.๔ กระจายอำนาจการจัดการสิ่งแวดล้อมจาก
ส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นโดยให้จังหวัด ท้องถิ่น
และประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการมากขึ้น

๔.๘.๕ กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์
และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยประกาศเขตพื้นที่คุ้มครอง
สิ่งแวดล้อม และเขตควบคุมมลพิษในพื้นที่วิกฤติ

๔.๘.๖ ปลุกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน
ตระหนักในความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนองค์กรเอกชนที่ดำเนินการ
ในเรื่องนี้

๔.๙ ด้านการท่องเที่ยว

เพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งทำรายได้ให้แก่
ประเทศเป็นจำนวนมาก ได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
รัฐบาลจึงมีนโยบายดังนี้

๔.๙.๑ ส่งเสริมให้เอกชนมีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยรัฐจะเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกและสนับสนุน รวมทั้งจะกำกับดูแลกิจการมัตตุเทศกัให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและมั่นใจของวงการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๔.๙.๒ ส่งเสริมและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ชาวต่างประเทศรู้จักประเทศไทยในแง่มุมที่ถูกต้อง และทราบถึงความมีศักยภาพพร้อมมูลทั้งในด้านการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน และการจัดกิจกรรมนานาชาติ

๔.๙.๓ พัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้ โดยเร่งขยายโครงข่ายบริการพื้นฐานพัฒนาอุตสาหกรรมบริการให้มีมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

๔.๙.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนท่องเที่ยวในประเทศให้มากขึ้น

๔.๙.๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่เอื้ออำนวยต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งดำเนินนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นเอง

๕. นโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบท

แม้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะที่ผ่านมา จะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ความเจริญดังกล่าวยังคงกระจุกตัวอยู่เฉพาะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มิได้กระจายไปทั่วประเทศ ก่อให้เกิดทั้งปัญหาในกรุงเทพมหานครและปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค รัฐบาลจึงมีนโยบายเร่งกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและชนบทอย่างเป็นระบบดังนี้

๕.๑ กระจายระบบบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่น ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบสื่อสารโทรคมนาคม ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ไปสู่ภูมิภาคให้ทั่วถึงและเพียงพอ เพื่อขยายโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาค

๕.๒ จัดบริการพื้นฐานทางสังคม เช่น สถานศึกษา สถานพยาบาล ที่อยู่อาศัย ที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบทอย่างทั่วถึง

๕.๓ สนับสนุนการกระจายการลงทุนของภาคเอกชนในภูมิภาค ด้วยมาตรการส่งเสริมการลงทุนในด้านภาษีอากรเป็นพิเศษ และการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน

๕.๔ ส่งเสริมโครงการประเภทต่างๆ ของเอกชนทั้งทาง

ด้านธุรกิจการค้า การบริการ การเกษตร และอุตสาหกรรม ตามศักยภาพที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การลงทุนและเพิ่ม การสร้างงานในต่างจังหวัดให้มากขึ้น

๕.๕ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนให้มีส่วนร่วมในการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น

๕.๖ พัฒนาแผนงานยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจในแต่ละ ภูมิภาค ดังนี้

๕.๖.๑ ภาคตะวันออก จะพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล ตะวันออกอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนต่อไป เพื่อเป็นฐาน เศรษฐกิจที่จะรองรับประชากรอีก ๒ ล้านคน

๕.๖.๒ ภาคใต้ จะวางแผนพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล ภาคใต้เพื่อเชื่อมโยงทะเลอันดามันกับอ่าวไทย ด้วยสะพาน เศรษฐกิจ โดยคำนึงถึงการจัดการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมด้วย และ จะพิจารณาเปิดพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามความเหมาะสม ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕.๖.๓ ภาคเหนือ จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการ คมนาคมทางอากาศ เพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว และสหภาพพม่า

๕.๖.๔ ภาคกลาง จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำที่สำคัญ และนำน้ำเข้ามาเสริมในกลุ่มน้ำเจ้าพระยาเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภค

๕.๖.๕ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำ และจะปรับโครงสร้างการผลิตทางเศรษฐกิจ ให้พึ่งพาการเกษตรน้อยลง ตลอดจนส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางการผลิต และประตูดัดต่อค้าขายกับประเทศกลุ่มอินโดจีน ทั้งจะพัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงกับชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ด้วย

๖. นโยบายฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร

เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ อันเกิดจากการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและไม่มีระบบของกรุงเทพมหานคร รัฐบาลจึงมีนโยบายดังนี้

๖.๑ กำหนดแผนงานและโครงการฟื้นฟูบูรณะกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ไขปัญหาในด้านการจราจร ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาลิ่งแหวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาการขาดแคลนที่อยู่อาศัย และปัญหาชุมชนแออัด โดยเร่งรัดการจัดระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน การปรับปรุงระบบรถโดยสารประจำทางและรถไฟ

โดยสาธารณเมือง การก่อสร้างโครงข่ายระบบถนนสายหลักและสายรองให้เชื่อมโยงเป็นตาราง การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย และการควบคุมมลพิษทางอากาศ การขยายบริการระบบสาธารณสุขโรค สาธารณสุขการ ให้ได้มาตรฐานเพียงพอและทั่วถึง การก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย การปรับปรุงชุมชนแออัด ตลอดจนการจัดให้มีสวนสาธารณะ สนามกีฬา และสนามเด็กเล่นเพิ่มเติมในที่ดินของรัฐ

๖.๒ ดำเนินการระดมทุนในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติตามโครงการ โดยให้มีการแบ่งภาระสัดส่วนการลงทุน และค่าดำเนินการที่เหมาะสมระหว่างรัฐบาล กรุงเทพมหานคร และประชาชนผู้ใช้บริการอย่างเป็นธรรม

๖.๓ สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรประสานงานที่มีเอกภาพ และมีอำนาจตัดสินใจ เพื่อรับผิดชอบในการปฏิบัติตามโครงการ ตลอดจนประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการลงทุนตามโครงการต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร

๖.๔ เร่งรัดการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา และคูคลองต่างๆ โดยบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๖.๕ เร่งรัดแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและชุมชนแออัด

โดยสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการสร้างที่อยู่อาศัย
ราคาถูก ด้วยการส่งเสริมการลงทุนเป็นกรณีพิเศษ และจัด
เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการนี้ให้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ จะขยาย
การจัดบริการระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยเฉพาะ
น้ำประปาและไฟฟ้าในเขตชุมชนแออัดให้ได้มาตรฐาน เพื่
ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

๖.๖ สนับสนุนให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีความ
พร้อม โยกย้ายไปตั้งที่ทำการนอกกรุงเทพมหานคร เพื่อ
ผ่อนคลายนโยบายการจราจร

๖.๗ พัฒนากรุงเทพมหานครให้เชื่อมโยงกับพื้นที่เขต
เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก และเชื่อมโยงกับ
ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพ แห่งที่ ๒ ที่หนองงูเห่า รวมทั้ง
ภาคกลางตอนบนเพื่อขยายเขตมหานครออกไป

๗. นโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาล
จะเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ให้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การ
แข่งขันระหว่างประเทศ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ของประชาชน จึงกำหนดนโยบายดังนี้

๗.๑ ส่งเสริมให้ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ทันสมัยและนำมาใช้สนับสนุน การเพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิตด้านเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการ รวมทั้งการจัดตั้งเขตประมวลและบริการ สารสนเทศ

๗.๒ สนับสนุนความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีระหว่างภาครัฐกับเอกชนอย่างจริงจัง โดยร่วมกัน กำหนดทิศทาง ลำดับความสำคัญ และเป้าหมายให้สอดคล้อง กับความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการเผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าว

๗.๓ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในภาครัฐ ทั้งใน ด้านงบประมาณและกำลังคน เพื่อให้มีขีดความสามารถทัดเทียม กับประเทศคู่แข่งชั้น โดยเน้นด้านการวิจัยประยุกต์เพื่อพัฒนา เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับผู้ผลิตในประเทศ โดยเฉพาะ ผู้ผลิตรายย่อย เพื่อเพิ่มผลผลิตและการจ้างงาน

๗.๔ เร่งรัดให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุน ให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการผลิตและพัฒนาบุคลากรเพิ่มขึ้น

โดยจัดสรรทุนการศึกษา การฝึกอบรม การวิจัย ทั้งในประเทศ และต่างประเทศเพิ่มขึ้น

๗.๕ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ทดแทนการนำเข้า โดยให้สิทธิพิเศษทางภาษีหรือสิทธิพิเศษอื่น

๗.๖ สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยจาก ต่างประเทศ โดยให้สิทธิพิเศษทางภาษีและอำนวยความสะดวก แก่ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าว

๗.๗ ขยายความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๘. นโยบายทางสังคม

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้วิถีชีวิตและความ เป็นอยู่ของประชาชนต้องปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิด ปัญหาในหลายด้าน รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดนโยบายดังนี้

๘.๑ ด้านการศึกษา

๘.๑.๑ เร่งขยายโอกาสการศึกษาในระดับก่อน

ประถมศึกษาในทุกรูปแบบให้ทั่วถึง โดยมุ่งเน้นการพัฒนา
ความพร้อมทุกด้านให้แก่เด็กก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษา

๘.๑.๒ เร่งขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก ๖ ปี
เป็น ๙ ปี ให้ทั่วถึงโดยเร็วอย่างมีคุณภาพ ทั้งในระบบและ
นอกระบบโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่
ผู้บกพร่องทางร่างกาย จิตใจ และผู้ด้อยโอกาสกลุ่มอื่นๆ

๘.๑.๓ พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุก
ประเภท ทั้งในด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง การศึกษาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
อันเป็นฐานสำคัญต่อการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ที่จำเป็น และ
เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ

๘.๑.๔ เร่งอบรมปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตสำนึก
ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคมประชา-
ธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนให้เป็น
ตัวอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน ในด้านคุณธรรม ศีลธรรม
จริยธรรม และค่านิยมที่เน้นประโยชน์ส่วนรวม โดยเน้นความ
ร่วมมืออย่างจริงจังและใกล้ชิดของสถาบันการศึกษา ศาสนา
สังคม และครอบครัว

๘.๑.๕ จัดให้มีการศึกษาและฝึกอบรมอาชีพทั้งใน

และนอกกระบบโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพฝีมือแรงงาน
ทุกระดับ รวมทั้งส่งเสริมให้เอกชนและสถานประกอบการ
เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาและฝึกอบรมให้มาก
และกว้างขวางยิ่งขึ้น

๘.๑.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากร
จากองค์กรภาครัฐและเอกชน สถานประกอบการ ชุมชน และ
แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
และแลกเปลี่ยนข่าวสารการเรียนรู้

๘.๑.๗ กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจาก
ส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค และไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น โดย
การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของหน่วยงานทุกระดับ
อย่างชัดเจน ให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการเลือกวิธีการ
จัดดำเนินงานตามนโยบาย รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและ
องค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน
ในรูปคณะกรรมการการศึกษา

๘.๑.๘ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทุกสังกัดมี
ความคล่องตัวและมีความเป็นอิสระ เพื่อความเป็นเลิศทาง
วิชาการ

๘.๑.๙ ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและ

เอกชนมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ

๘.๑.๑๐ ส่งเสริมบทบาทเอกชนในการร่วมจัดการศึกษาในทุกกระดับให้มากยิ่งขึ้น

๘.๑.๑๑ พัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูและมาตรฐานบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพอย่างแท้จริง โดยการปรับกระบวนการผลิตและการใช้ ตลอดจนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๘.๑.๑๒ ปรับปรุงสวัสดิการที่เหมาะสมให้แก่บุคลากรในสถาบันการศึกษาทุกระดับ เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ และความภาคภูมิใจในอาชีพ

๘.๑.๑๓ ขยายกองทุนอาหารกลางวันให้ทั่วถึงในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเหล่านั้นได้มีการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งสนับสนุนให้มีกองทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนและนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์

๘.๒ ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

๘.๒.๑ ทำนุบำรุงศาสนาและส่งเสริมสถาบันทางศาสนา โดยการพัฒนาการศึกษาของสงฆ์และการฝึกอบรมบุคลากรทางศาสนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นผู้นำในการพัฒนาจิตใจ จริยธรรม และคุณธรรมของประชาชน

๘.๒.๒ รมรณรงค์ให้ประชาชน องค์กร สถาบันต่างๆ และชุมชนเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๘.๒.๓ ดำเนินการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือทางการศึกษา การค้นคว้า วิจัย การฝึกอบรม การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุของชาติ รวมทั้งการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาค

๘.๓ ด้านสาธารณสุข

เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรในด้านสาธารณสุข รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายด้านพัฒนาระบบบริหารและบริการสาธารณสุข ด้านการควบคุมโรคเอดส์ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรดังนี้

๘.๓.๑ ให้มีระบบบริการสาธารณสุขแห่งชาติ โดยมีเครือข่ายทั่วประเทศ และขยายบริการสาธารณสุขในภาครัฐ

ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ทั่วถึง รวมทั้งให้มีการประสานงานบริการกับภาคเอกชน และมีระบบการส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ

๘.๓.๒ กระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น โดยการจัดตั้งสาธารณสุขเขตให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อรับผิดชอบการให้บริการด้านการรักษา การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค ให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาสาธารณสุขของท้องถิ่น

๘.๓.๓ เร่งรัดงานสาธารณสุขมูลฐานในชนบท โดยเพิ่มขีดความสามารถของสถานบริการสาธารณสุขในระดับตำบล รวมทั้งขยายงานและพัฒนาคุณภาพสาธารณสุขมูลฐานในเขตเมือง โดยเฉพาะชุมชนแออัด แสวงหาความร่วมมือจากองค์กรเอกชนในการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน และผสมผสานการแพทย์แผนโบราณและสมุนไพรเข้ากับระบบบริการสาธารณสุขของชุมชนอย่างเหมาะสม

๘.๓.๔ ปรับปรุงระบบการประกันสุขภาพ ให้สามารถคุ้มครองลูกจ้างอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนไทยประมาณ ๒๕ ล้านคน ที่ยังไม่มีหลักประกันสุขภาพ

ได้มีการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ

๘.๓.๕ ให้มีการสงเคราะห์ด้านการรักษาพยาบาล แก่ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ผู้สูงอายุ เด็กแรกเกิดจนถึง ๑๒ ปี และผู้พิการ โดยให้ได้รับบัตรสงเคราะห์ในการรักษาพยาบาล อย่างทั่วถึง

๘.๓.๖ เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ภาค เอกชน และองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ ร่วมมือกันรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน ในการ ป้องกันโรคเอดส์ เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยง

๘.๓.๗ จัดให้มีการบริการรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ โดยเตรียมบุคลากรไว้เพียงพอ และให้คำปรึกษาแก่ ผู้ติดเชื้อ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วย และประชาชนสามารถอยู่ ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

๘.๓.๘ เร่งรัดจัดหาหน้าสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค อย่างทั่วถึง จัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะ และเร่งรัดเฝ้าระวัง ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สิ่งปฏิภูล และขยะติดเชื้อในสถานพยาบาล

๘.๓.๙ รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงโทษของ

การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา และการเสพยาเสพติด ตลอดจน
การใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอย่างทั่วถึง

๘.๓.๑๐ เร่งรัดการผลิต และพัฒนาสมรรถนะบุคลากร
ทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีคุณภาพ และมีปริมาณเพียงพอ
โดยเน้นการกระจายบุคลากรดังกล่าวไปสู่ชนบทให้มากขึ้น
ตลอดจนเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ พร้อมทั้งให้ค่าตอบแทน
และสวัสดิการแก่บุคลากรทุกระดับอย่างเหมาะสม

๘.๔ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความปลอดภัยและ
ความเป็นธรรม รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายดังนี้

๘.๔.๑ เร่งรัดการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้สินค้าและ
บริการที่ดี มีความปลอดภัย และมีคุณภาพในราคาที่เป็นธรรม
โดยการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ตรวจสอบคุณภาพและ
มาตรฐาน ตลอดจนดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำผิด
อย่างเคร่งครัด

๘.๔.๒ ส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและ
เหมาะสมในการผลิต และควบคุมให้การโฆษณาสินค้าและ
บริการตรงกับความเป็นจริง

๘.๔.๓ ปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และ

ปรับปรุงองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคให้มีความพร้อมในการทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

๘.๔.๔ ส่งเสริมให้เอกชนรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรเพื่อมีบทบาทในการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค ทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค

๘.๕ ด้านแรงงาน

รัฐบาลได้ตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของแรงงานในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งเสริมให้มีการลงทุนร่วมกันระหว่างรัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาความรู้ ฝีมือ และทักษะ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพของผู้ใช้แรงงาน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้ได้รับค่าจ้างที่เหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งได้รับการคุ้มครองด้านสภาพการทำงาน และการจ้างงานตามกฎหมายอย่างครบถ้วน จึงกำหนดนโยบายดังนี้

๘.๕.๑ ส่งเสริมให้ผู้ใช้แรงงานมีเสรีภาพ และได้รับการคุ้มครองแรงงานอย่างเต็มที่ โดยให้มีสิทธิตั้งสหภาพแรงงานเพื่อการคุ้มครองแรงงาน ตลอดจนจัดสวัสดิการให้เข้ามาตรฐานตามหลักสากลนิยมในการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศ

๘.๕.๒ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานรัฐวิสาหกิจ ให้มีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบในขอบเขตที่เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยการห้ามนัดหยุดงานในกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

๘.๕.๓ ส่งเสริมการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานภาคเกษตรในชนบท กลุ่มแรงงานยากจนในเมือง เพื่อเสริมสร้างโอกาสการมีงานทำและช่วยยกระดับรายได้

๘.๕.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และศูนย์ฝึกฝีมือแรงงาน โดยเฉพาะสำหรับแรงงานที่ต้องใช้ฝีมือและความชำนาญสูง

๘.๕.๕ ให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัวขนาดเล็ก ในด้านข้อมูลทางวิชาการและแหล่งเงินทุน รวมทั้งจัดให้มีการฝึกสอนอาชีพต่างๆ ที่จะเสริมรายได้ให้เยาวชนและแม่บ้านในชนบทในฤดูแล้ง และช่วงรอฤดูกาลเก็บเกี่ยว

๘.๕.๖ วางกฎเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม ระหว่างผู้ประกอบการและผู้ใช้แรงงาน

โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพการผลิต และภาวะค่าครองชีพ

๘.๕.๗ ส่งเสริมระบบสวัสดิการแรงงานที่เหมาะสม และได้มาตรฐาน โดยเฉพาะสำหรับแรงงานก่อสร้างนั้น จะส่งเสริมให้มีการจัดที่พักชั่วคราวที่ถูกต้องสุขลักษณะ รวมทั้งการจัดการศึกษา สำหรับบุตรหลานคนงานก่อสร้างในลักษณะโรงเรียนเคลื่อนที่

๘.๕.๘ เสริมสร้างระบบแรงงานสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพทั้งระบบทวิภาคี และระบบไตรภาคี เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งที่เป็นผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจ โดยจะดำเนินการอบรมเพื่อให้ผู้ใช้แรงงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบ และประโยชน์อันจะพึงมีพึงได้ตามกฎหมายแรงงาน

๘.๕.๙ ส่งเสริมให้มีความปลอดภัย ตลอดจนการพัฒนาให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน โดยปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

๘.๖ ด้านเด็ก และสตรี

เพื่อคุ้มครองสิทธิและให้สวัสดิการแก่เด็ก และสตรี รัฐบาลจึงกำหนดนโยบายดังนี้

๘.๖.๑ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเมืองและชนบท ทั้งจะปรับปรุงห้องสมุดประชาชน ให้

สามารถบริการเด็กและเยาวชนได้อย่างเพียงพอ

๘.๖.๒ แก้ปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อสตรีโดยการ
แก้กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้สตรี
สามารถประกอบอาชีพได้เท่าเทียมชาย

๘.๖.๓ สนับสนุนสถาบันครอบครัว หน่วยงาน
ภาครัฐและเอกชน สถาบันศาสนา และสื่อสารมวลชน ให้
มีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ปัญหา และพัฒนาเด็กและเยาวชน
โดยเฉพาะปัญหาเด็กจรจัด แรงงานเด็ก โสเภณี และการ
มั่วเม่าหรือมีค่านิยมที่ผิดในสิ่งอบายมุข

๘.๖.๔ ปลุกฝังค่านิยมพื้นฐานให้แก่เด็กและเยาวชน
โดยเฉพาะในเรื่องความมีเหตุผล การยอมรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น ความมีน้ำใจนักกีฬา ความมีระเบียบวินัย การประหยัด
ความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุข การพึ่งตนเอง และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน
มีบทบาทในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ให้มากขึ้น รวมทั้ง
ให้ตระหนักในคุณค่าของการปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา
การยึดมั่นในเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของชาติ ขนบ-
ธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นกำเนิด และการรู้จักคุณค่า
ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๗ ด้านการกีฬา

๘.๗.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนพัฒนาสุขภาพอนามัย โดยการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเพื่อความเป็นเลิศในการแข่งขันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

๘.๗.๒ เร่งพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศอย่างเป็นระบบ และเสริมสร้างสนามกีฬาและอุปกรณ์การกีฬาให้เพียงพอแก่การที่จะเอื้ออำนวยให้นักกีฬาสามารถฝึกซ้อม และเล่นกีฬาได้อย่างเต็มความสามารถ

๘.๗.๓ เสริมสร้างสวัสดิการเพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจของนักกีฬา รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการส่งเสริมการกีฬาของประเทศมากยิ่งขึ้น

๘.๘ ด้านอื่น ๆ

เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมด้านอื่น ๆ ของประเทศ รัฐบาลมีนโยบายจะดำเนินการดังนี้

๘.๘.๑ เร่งรัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดโดยใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาด ตลอดจนร่วมมือกับสหประชาชาติและมิตรประเทศอย่างใกล้ชิด ทั้งจะกวาดล้างการใช้วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท โดยเน้น

